

Temozolomide

Chemotherapie om groei tumor te onderdrukken

Bij u is er een kwaadaardige hersentumor geconstateerd. Uw arts heeft voorgesteld door middel van chemotherapie de groei van de tumor zo lang mogelijk te onderdrukken. Dit zal plaatsvinden door chemokuren met temozolomide capsules. Deze behandeling vindt poliklinisch plaats. Op dit blad krijgt u hierover informatie.

Hoe werkt chemotherapie?

De cellen in uw lichaam delen zich om zich constant te vernieuwen. Kankercellen delen zich sneller dan andere lichaamscellen en kennen een ongeremde groei. Chemotherapie heeft een remmend effect op de deling van cellen. De kankercellen zijn gevoeliger voor de remmende werking van chemotherapie dan gewone cellen. Door de remming van celdeling kunnen tumoren niet meer groeien. Hierdoor gaan de cellen in de tumor dood en worden dan door het lichaam vernietigd.

Na elke drie kuren wordt gekeken met een MRI scan of de therapie aanslaat. Dat wil zeggen, of de tumor stabiel gebleven is of zelfs kleiner geworden is. Zolang de tumor stabiel blijft en u de chemotherapie goed verdraagt, wordt de behandeling met Temozolomide voortgezet tot de, voor u, meest optimale dosis is bereikt.

Tijdens de behandeling wordt u maandelijks gezien door uw hoofdbehandelaar en de medisch oncoloog. Daarnaast heeft u elke 12 weken een afspraak met de verpleegkundig specialist, zij werkt onder supervisie van uw behandelend neuroloog.

Behandeling met Temozolomide

De kuur bestaat uit het nemen van Temozolomide capsules, 1 keer per 4 weken, vijf dagen achter elkaar.

- Ongeveer 30 minuten voor inname van de Temozolomide capsules, wordt aangeraden om 1 tablet Granisetron van 1 mg in te nemen, om misselijkheid te voorkomen.
- De capsules neemt u één keer per dag in. Vanaf 1 uur voor en tot 1 uur na de inname van de capsules kunt u beter niets eten en of drinken. Neem de capsules in met een glas water. Kauw niet op de Temozolomide capsules en maak ze niet fijn. Bijt u per ongeluk een capsule stuk, drink dan een extra glas water om eventuele medicijnresten weg te spoelen.
- Om huidcontact met het medicijn te voorkomen dient u na aanraken van de capsules uw handen te wassen. Bewaar de capsules bij kamertemperatuur.
- Kleine hoeveelheden van de chemokuur komen tot 2 dagen na de kuur terecht in urine en ontlasting. Om u en uw huisgenoten niet onnodig bloot te stellen hieraan raden wij u aan om na het gebruik van het toilet altijd goed door te spoelen met het deksel dicht.
- Bij het opruimen van gemorste urine, ontlasting of braaksel doet u handschoenen aan en gooit u het gebruikte doekje weg.

Wat mag ik wel en niet doen?

U mag bijna al uw dagelijkse activiteiten blijven ondernemen. Hieronder een aantal adviezen:

- Bescherm uw lichaam tegen de zon. Smeer u in met zonnebrandcrème met factor 20 of hoger wanneer u de zon in gaat.
- Omdat in vaginaal vocht (en sperma) ook restanten van de chemokuur worden uitgescheiden, raden wij aan om tot 2 dagen na de kuur een condoom te gebruiken.
- Neem tijdens chemokuren voorzorgmaatregelen, zodat u of uw partner niet zwanger raakt. Het effect van Temozolomide op het ongeboren kind is namelijk onbekend. Geef tijdens het gebruik van Temozolomide ook geen borstvoeding. Indien er sprake is van kindervens, overleg dit dan met uw specialist.
- Zoenen, knuffelen en aanraken kan zonder problemen.
- De beleving van seks kan heel anders worden in deze periode, lees ook het informatieblad seksualiteit en kanker, verkrijgbaar in het ontmoetingscentrum.
- Stel een bezoek aan de tandarts uit tot na de chemotherapie. Indien u toch naar de tandarts moet gaan, overleg dan met uw behandelend arts of er voorzorgsmaatregelen moeten worden getroffen.
- Overleg met uw behandelend neuroloog of u motorvoertuigen mag besturen of alleen mag gaan zwemmen.

Als u niet goed weet of iets wel mag/kan tijdens de behandeling, vraag dit dan aan uw behandeld arts in het ziekenhuis.

Bijwerkingen

- Bij het gebruik van Temozolomide kunnen bijwerkingen optreden. Om u hierop voor te bereiden staan de meest voorkomende hieronder benoemd.

Verminderde werking beenmerg

In uw beenmerg worden witte, rode bloedcellen en bloedplaatjes aangemaakt. Door de chemotherapie kan de aanmaak van deze 3 types bloedcellen verminderen.

- Wordt het aantal witte bloedcellen te laag, dan bent u extra gevoelig voor infecties. Hier reageert u heftiger op en u kunt dan ook in een korte tijd heel ziek worden. Krijgt u koorts (temperatuur 38,5 Gr. C of hoger) dan wordt u ook dringend geadviseerd onmiddellijk contact op te nemen met het MUMC+. Gelukkig komt dit zelden voor.
- In het beenmerg worden ook de bloedplaatjes gemaakt die zorgen voor de bloedstolling. Door een tekort aan bloedplaatjes bent u extra gevoelig voor bloedingen en het ontstaan van blauwe plekken. Krijgt u een bloedneus, blauwe plekken zonder stoten of kleine rode plekjes op de onderbenen, neem dan direct contact opnemen met het ziekenhuis.

Misselijkheid en braken

Door Temozolomide kan u misselijk worden en gaan braken. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen krijgt u medicatie voorgeschreven. Zo krijgt u een middel tegen misselijkheid voorgeschreven, genaamd Grainestron, dit neemt u ongeveer 30 minuten voor de inname van de Temozolomide capsules in. Blijft u misselijk, dan neemt u drie keer per dag Metoclopramide (Primperan) pillen van 10 mg. Kunt u door de misselijkheid niet slikken, gebruik dan de zetpillen van 10 mg. Indien u de eerste uren na inname moet overgeven, bespreek dit dan tijdens uw volgende afspraak met uw behandelend arts. Neem geen nieuwe of extra capsules in als u deze uitbraakt. U loopt dan risico een te hoge dosis van het medicijn binnen te krijgen.

Zorg dat u, ook als niet kunt eten, voldoende drinkt: tot 2 liter per dag. Drink afwisselend water, vruchtensap, bouillon of limonade. Blijft u ondanks de voorzorgsmaatregelen langer dan 24 uur misselijk en u houdt u niets meer binnen, neem dan contact op met het ziekenhuis. Als de misselijkheid zeer heftig is geweest zal de arts u voor de volgende kuur sterkere medicatie voorschrijven.

Obstipatie of diarree

Tijdens de chemokuur kunt u last krijgen van darmverstoppingen. Om dit te voorkomen is het belangrijk dat u genoeg drinkt: tenminste 2 liter per dag. Ook is het belangrijk dat u zoveel mogelijk volkoren producten, groenten en fruit eet en beweegt. Hebt u meer dan 3 dagen geen ontlasting of heeft u last van heftige buikkrampen, neem dan contact op met het ziekenhuis. Is de darmverstopping niet zo heftig, maar wel hinderlijk, meldt dit dan tijdens uw polikliniekbezoek. U arts kan u dan medicijnen voorschrijven om dit te voorkomen.

Neem bij diarree direct contact op met uw behandeld arts.

Vermoeidheid

Tijdens de chemokuren merkt u dat u sneller vermoeid wordt. Probeer dan ook een uurtje extra te rusten. Blijf wel in beweging. Verdeel uw energie goed en besteed deze vooral aan het doen van leuke dingen. Als het huishouden te zwaar is schakel dan op tijd hulp in, eventueel door middel van thuishulp. Bespreek dit met uw arts. De mate van vermoeidheid is verschillend, de duur ook. Vraag de voorlichters in het ontmoetingscentrum naar informatiebronnen over kanker en vermoeidheid. Ook kunt u deelnemen aan het programma Oncologische Revalidatie.

Contact

Hebt u na het lezen van dit blad nog vragen neem dan contact met ons op. Neem daarnaast direct contact op met ons wanneer u de volgende klachten ervaart:

- Koorts hoger dan 38,5 graden;
- Een bloedneus, veel blauwe plekken of rode vlekjes op uw benen;
- misselijk/braken/pijnlijke mond waardoor meer dan 24 uur geen drinken binnen kunnen houden/krijgen
- meer dan 3 dagen geen ontlasting of meer dan 24 uur diarree

Tijdens kantooruren

Oncologiecentrum : 043-387 64 00

Verpleegkundig specialist Mieke Geurts: 043-387 64 00, sein 62552 aanwezig op ma, do, vr

Telefoon na kantooruren, in weekenden en op feestdagen

Verpleegafdeling A5: 043-387 65 10 of 043-387 65 13

Websites

- www.hersentumor.nl
- www.hersenstichting.nl
- www.hersentumoren.info
- www.mumc.nl
- www.stophersentumoren.nl
- <https://oncologie.mumc.nl/kankersoorten/hersentumoren/hersentumoren>

Odin 049924 uitgave april 2019

Bezoekadres
P. Debyelaan 25
6229 HX Maastricht

Postadres
Postbus 5800
6202 AZ Maastricht

Algemeen telefoonnummer
043-387 65 43
www.mumc.nl

Patiënteninformatie

Schema

Tijdspad voor elke kuur . Hierop kunt zelf ook aantekeningen maken.

Kuur/w eek	1	2	3	4
1	Bloedprikken Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
2	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
3	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts MRI scan om te kijken of therapie aanslaat
4	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
5	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
6	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts MRI scan om te kijken of therapie aanslaat

Patiënteninformatie

Kuur/w eek	1	2	3	4
7	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
8	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
9	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts MRI scan om te kijken of therapie aanslaat
10	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
11	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
12	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts MRI scan